

Broj:

Sarajevo, 04.11.2020. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM

n/r predsjedavajućeg, gđin. Nebojša Radmanović

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:	05-11-2020		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-50-1		2171/20	

Na osnovu člana 8. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19 i 26/20), podnosim

ПОСЛАНИЧКУ ИНИЦИЈАТИВУ

kojom Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine zadužuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine da, u roku od šest mjeseci od dana usvajanja ove inicijative, pripremi i u parlamentarnu proceduru uputi Prijedlog okvirnog zakona o Prostornom planu Bosne i Hercegovine za period od 2020. do 2040. godine, kako bi se na nivou Bosne i Hercegovine okvirno utvrdile dugoročne osnove organizacije, uređenja, korištenja i zaštite prostora Bosne i Hercegovine u skladu sa njenim prirodnim, ekološkim i kulturnim potencijalima.

Образложење

Trenutno, na nivou Bosne i Hercegovine ne postoji niti jedan strateški ili zakonski dokument koji reguliše pitanje prostornog uređenja. Prostor, kao jedan od najbitnijih resursa sa kojim raspolaže država ima takvu važnost da se samo kroz državni propis može osigurati kvalitetno i integralno prostorno planiranje s ciljem prostornog usklađivanja svih aktivnosti i procesa, kao i održavanja i razvijanja povoljnih uvjeta za život i rad ljudi na određenom teritoriju, kako bi se ostvario najoptimalniji razmještaj stanovništva i privrednih djelatnosti, te osiguralo adekvatno iskorištavanje zemljišta uz zaštitu okoliša i očuvanje estetskih i kulturnih vrijednosti prostora. Bez takvog dokumenta nije moguće obezbijediti planski i harmonizirani razvoj cijele Bosne i Hercegovine. Prostorno planiranje se u cijelom svijetu i Evropi reguliše državnim aktima. Uvidom u praksu zemalja regiona utvrđeno je da sve zemlje imaju na državnom nivou dokumente ove vrste. Tako npr. Republika Hrvatska ima Državni plan prostornog razvoja koji usvaja Hrvatski sabor. Republika Srbija ima Zakon o prostornom planu Republike Srbije za period od 2010. do 2020. godine¹. Crna Gora ima Prostorni plan Crne Gore do 2020. godine koji je na osnovu odluke Skupštine Crne Gore usvojen 2008. godine. Nedavno je Vlada Crne Gore pokrenula proces izrade novog Prostornog plana do 2040. godine.

¹ (Sl. glasnik RS“, br. 88/2010)

Imajući u vidu praksu zemalja regiona, svrsishodno je da i Bosna i Hercegovina dobije takav dokument na državnom nivou po prvi put nakon 30 godina. Isti može biti regulisan zakonskom materijom kako je i predloženo ovom inicijativom (u formi Okvirnog zakona), mada nije sporno niti da se ova oblast definira Odlukom o usvajanju Prostornog plana Bosne i Hercegovine koju će donijeti Parlamentarna skupština BiH ili eventualno usvajanjem Strategije prostornog uređenja Bosne i Hercegovine do 2040. godine, koju će usvojiti Vijeće ministara BiH. Izrada Okvirnog Prostornog plana BiH, u slučaju usvajanja ove inicijative, treba se zasnivati na sljedećim načelima: 1) zaštite prostora u skladu sa principima održivog razvoja; 2) zaštite integralnih vrijednosti prostora i zaštite i unapređenja stanja okoliša; 3) usaglašenosti interesa korisnika prostora i prioriteta djelovanja od značaja za određenu administrativnu jedinicu; 4) usaglašenosti planskih dokumenata entiteta, kantona i općina; 5) usaglašenosti planskih dokumenata Bosne i Hercegovine sa planskim dokumentima susjednih država i sa evropskim sistemima prostornog uređenja; 6) javnosti i slobodnog pristupa podacima i dokumentima značajnim za planiranje u skladu sa važećim zakonima i drugim posebnim propisima i 7) uspostavljanja sistema informacija o prostoru iz nadležnosti pripadajuće administrativne jedinice u svrhu planiranja, korištenja zemljišta i zaštite prostora te, kao i nižih i viših teritorijalno-administrativnih jedinica.

Nadalje, uz uvažavanje prirodnih, kulturno-historijskih i pejzažnih vrijednosti, odnosno ukupnih potencijala prostora koji se ogledaju u kapacitetima i vrijednostima prostora i okoliša; stanovništvu; povezanosti; postojećim privrednim kapacitetima i suprastrukturi; postojećoj infrastrukturi, postojećoj organizaciji prostora i kulturno-historijskom naslijeđu Okvirnim prostornim planom BiH bili bi utvrđeni okvirni ciljevi prostornog razvoja, zaštite, korištenja i namjene zemljišta, a naročito: 1) osnovna namjena zemljišta i pojedinih područja, odnosno ravnomjeran prostorni razvoj koji bi bio usklađen sa privrednim, društvenim i okolišnim načelima; 2) međusobna povezanost prostora, ljudskih aktivnosti i privrednih djelatnosti u prostoru, radi planskog, funkcionalnog i održivog razvoja uz zaštitu integralnih vrijednosti prostora; 3) kvalitetan i human razvoj gradskih i ruralnih naselja, u skladu sa načelima razvoja zelenih i pametnih gradova, razvojem „zelene urbane i prostorne infrastrukture“, te razvoj sigurnog, zdravog i ekonomski i društveno poticajnog životnog i radnog okoliša; 4) definiranje građevina i koridora linijske i druge infrastrukture od značaja za prostorni obuhvat (vodoprivredna, prometna, energetska, telekomunikacijska i druga infrastruktura); 5) definiranje suprastrukture od značaja za prostorni obuhvat (zdravstvo, obrazovanje, nauka, kultura, sport, uprava, turizam, bankarstvo, usluge i sl.); 6) mjere zaštite okoliša, uz plansko korištenje i adekvatnu zaštitu prirodnih dobara; očuvanja prirode i zaštite okoliša i stratešku prevenciju od svih oblika onečišćenja prostora i medija za život; 7) stvaranje prostornih uvjeta za održivi i okolišno prihvatljiv razvoj privrede; 8) mjere za obnovu i sanaciju prostora; 9) zaštitu graditeljskog i prirodnog naslijeđa; 10) mjere zaštite od prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i 11) način i obim iskorištavanja mineralnih sirovina.

S obzirom da Prostorni plan pripada skupini razvojnih planskih dokumenata kojim se određuju dugoročni ciljevi i mjere prostornog razvoja u skladu sa planiranim ukupnim privrednim, društvenim i historijskim razvojem prostora koji se tretira, te da, pored planskog očuvanja čovjekove okoline i zaštite prirode, podrazumijeva bitan cilj planskog, harmoniziranog i održivog razvoja i unapređenja prirodnog i izgrađenog prostora kao rezultat izgrađenog okoliša, odnosno ljudskih aktivnosti kroz razmjestaj, izgradnju i organizaciju društvenih, privrednih i drugih djelatnosti čime se, na stručan, planski i održiv način pruža potpun uvid u mogućnosti prostora da prihvati planirane razvojne projekte i funkcije u odnosu na prirodne uvjete i resurse, jasno je da je Prijedlog okvirnog zakona o Prostornom planu Bosne i Hercegovine za period 2020.-2040. godina, u prostornom, resursnom, okolišnom, razvojnom, društvenom i ekonomskom smislu potreban i neophodan, kao ključna strateška i planska osnova i projekcija sveukupnog i harmoniziranog razvoja Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Dr. Denis Zvizdić